

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Superstitionibus, Contra Maleficia Sev Sortilegia Qvae Hodie vigent in orbe terrarum

Arles y Andosilla, Martin de

Romæ, 1559

Quod obserua[n]tes dies & annos per suam falsam imaginationem
quicquid mali euenerit imputant auguriantes malici[a]e diei & anni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29941

TRACTATUS

cognoscit dominus nimiū adherere aliquibus vanis obseruantis permittit aliquos euentus contingere. Et ita eos plus consequentur firmari in tali opinione vt maior fiat cecitas eorū & in laqueum cadant quem sibi parauerūt. Per hęc igitur peccatū quod homines decipiuntur per cooperationes demonum propter eorum falsam credulitatem precedentem ; & ideo obseruatores talium multa incommoda recipiūt propter eorum falsam fidem quę alii nullatenus patiuntur qui de talibus non curant.

Quod obseruātes dies & annos per suam falsam imaginationem quicquid mali euenerit imputant auguriantes malicię diei & anni .

Propterea dū imaginatio taliū obseruantium dies & annos arctatur nimis circa tales dies quicquid mali eue-

nit imputant auguriantes malicie diei. Exempli gratia. precipitabatur aliquis ab equo effreni & indomito in via lubrica, vel flumine submergitur confestim vulgares vt audierint assignabūt huiusmodi infortunii causas diuersimode que tamē nullatenus cause sunt huius casus. Dicit vnus quod in exitu domus habuerit vnum catum vel leporem; vel quod in egressu domus offenderat pedem; vel quod mane camissam auersam induerit; aut calceus dexter pro sinistro acceptus fuerit. Quod signum Cęsar Augustus reputabat infaustissimum. Quibus omnibus & sequentibus cum innumeris aliis superstitionibus potissimum adheret falsa credulitate gens illa hispanica de prouincia lusitania vulgariter andaluzia appellata (sunt etenim valde superstitioni super omnes alias gentes hispanicas) vnde dicit quispiā ipsorū: ego sic sōniauerā. Crocitabat coru⁹ super te cū aut bubo cū stridore superuolauerat

TRACTATUS

(quod augurium lucius silla accepit de morte sua: ut dicit Appianus de bello civili) vel gallus præter horam vocem dederat. Vel si picæ garriant significatur aduentus hospitem. Dicit alius: ecce mala dies erat vel infortunata vel egra. Dicit alius luna quarta erat vel tertia aut sol in ortu nubibus obuolutus palluerat: aut stella decidens per aerem micauerat. Vel sicut apud comicum legitur introiit in edes: alter alienus catus, anguis per impluuium decidit de tegulis, gallina cecidit: de quibus prolixè loquitur reprobando beatus Aug. ii. de doctrina Christiana. c. ii. dicens tales obseruationes superstitiosas esse: sicut aliqui cum vident caligas à foricibus rodi timent: & de aliquo infortunio euenturo. Vnde legitur Catonem quemdam derisisse qui sibi pro mirabili signo infortunii nūciauit caligas per forices esse corrosas certè non est (inquit) mirabile: sed mirabile fuisset si calige forices corrosissent: ad i-

sta pertinet si homo surgens de lecto ad lectū redeat : quia sternutauit antequam potuit se calciare . Item si homini singultiēti dicitur teneas manu dextra pollicem manus sinistre : vel sicut me vidisse fateor quosdam manu dextera mentum tenere interim quod Euangelium cantatur : alios pedem dextrū eleuatum tenere : alius hoc : alius illud . Item cū pro malo accipitur si duobus amicis simul ambulantes puer medius intercurre-rit : vel aliquod aliud animal , estimatur enim quod eorū sit amicitia diuidenda . Simile est redire domū si homo statim procedens offenderit : & tales multas fatuas obseruantias ibidem recitat Aug. tale simile est his duobus quod venatores si eūdo venatū fratribus aut sacerdotibus obuiant pro illo die de venationem diffidūt : cū igitur tales significationes non sint a Deo institutę dicūt doctores quod tales obseruationes signorū . Huiusmodi sunt introductę ab humane

TRACTATUS

vanitate cooperante demonum malicia: qui gaudent implicare homines in vanitatibus & erroribus: & interdum casu accidit quod tale signū talis euentus sequebatur: sed postea quando homines inceperunt talibus indulgere multa sequebantur per cooperationes demonū vt homines magis fierent curiosi & arētius in talibus superstitionibus traditi. Vnde cum nulla ratio posset esse quare occurfus sanctorū virorum venationem impediāt quando modo est licita & ex personis conuenientibus licite exercetur manifestū est quod hoc & alia sunt superstitiosa & erronea & vana: de quibus longū esset omnia prosequi quibus fallūtur & fallūt homines stulti & vulgares prosequentes experientiam quasi certam. & fundant confictiones malas & falsas: nec aspiciūt ad ea quę bene & prospere successerunt tali die adeo etiam occupatur imaginatio eorum circa ali-

quis euentus minus bonos quod non potest conuerti ad alia bona quę illo die contingunt.

Quod merito permittit Deus tales augures & superstitiosos decipi & in laqueum suę vane incredulitatis incidere.

Vnde merito permittit Deus tales decipi, & in laqueo suę false credulitatis cadere: quia Deo odibiles sunt, secundum quod scribitur Psalmo, iii. Odisti obseruantes vanitates superuacue: vbi dicit Nicodemus de lyra, per somnia: auguria: & consimilia: per quarum obseruationem aliqui sperant euadere pericula & tribulationes: sed superuacue obseruant: quia talis